
Talousarvio vuodelle 2026 ja taloussuunnitelma vuosille 2026-2028

KHALL 17.11.2025 § 264

Kuntalain (410/2015) 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kaupunginhallitus päätti 30.6.2025 talousarviokehuksesta vuodelle 2026. Toimialojen toimintakatteet alittavat kehyksessä annetun toimintakatteen sivistystoimea lukuun ottamatta.

Sastamalassa taloussuunnitelma laaditaan kolmivuotisena vuosille 2026-2028. Talousarvion tavoitteet perustuvat valtuuston 15.11.2021 hyväksymään strategiaan. Vuoden 2026 talousarvio on toimialoitain nettositova. Investointimäärärahat sitovat toimialatasolla. Poikkeuksena on Tilakeskus, jolla on oma sitova investointimäärärahansa.

Sastamalan Vesi liikelaitoksen talousarvioesitys yhdistetään kaupungin tulos- ja rahoituslaskelmiin. Liikelaitoksen talousarviosta päättää liikelaitoksen johtokunta valtuuston asettamien sitovien erien ja kehystavoitteiden mukaisesti.

Toimintatuotot ja -kulut

Talousarvion käyttötalouden nettomenot ovat -63,8 milj. euroa ja kasvavat noin -4,4 milj. euroa (+7,4 %) vuoden 2025 ennusteesta. Vertailukelpoinen nettomenojen kasvu on kuitenkin maltillisempi 4,2 %, koska sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen kiinteistöt on yhtiötettävä vuoden 2026 alusta alkaen ja tämä

heikentää selvästi tilakeskuksen ja siten koko kaupungin toimintakatetta.

Verotulot ja valtionosuudet

Kaupungin verotulojen on arvioitu olevan noin 55,4 milj. euroa ja kasvavan noin 2,2 milj. eurolla (+4,1 %) vuoden 2025 ennusteesta, vaikka sekä tulovero- että kiinteistöveroprosentit pidetään vuoden 2025 tasolla. Valtionosuuksien on arvioitu olevan vuonna 2026 noin 16,4 milj. euroa ja laskevan vuodesta 2025 lähes 0,6 milj. eurolla huolimatta 1.8.2025 voimaan tulleesta oppimisen tuen uudistuksesta. Määräaikaiset sote-takaisinperinnät, kehysriihessä päätetty ylimääräinen 2 %-yksikön leikkaus, 1 %-yksikön indeksijarru sekä OKM:n valtionosuuden valmistavan opetuksen väheneminen laskevat valtionosuutta yhdessä lapsimäärän vähenemisen kanssa.

Kuntien valtionosuusjärjestelmä on uudistumassa vuoden 2027 alusta, mutta yksittäisten kuntien muutokset eivät ole vielä tiedossa, joten valtionosuudet on arvioitu nykykäytännön mukaan käyttäen apuna Kuntaliiton ja valtiovarainministeriön ennakollisia valtionosuuslaskelmia. Suunnitelmavuosien valtionosuudet perustuvat valtiovarainministeriön kuntatalousohjelman painelaskelmakehikon lukuihin. Verotulojen arvioinnissa on käytetty Kuntaliiton verotulokehikkoa.

Rahoitustuotot ja -kulut, poistot, vuosikate, tilikauden tulos sekä ali-/ylijäämä

Vuoden 2026 talousarvion tulos on noin -2,4 milj. euroa tappiollinen ja tuloksenkäsittelyerien jälkeen noin -1,8 milj. euroa alijäämäinen. Taloussuunnitelmavuosina 2027-2028 tulos heikkenee edelleen. Vuonna 2027 tulos on noin -3,3 milj. euroa tappiollinen ja vuonna 2028 tappio kasvaa lähes -3,9 milj. euroon. Tilinpäätössiirrot hieman pienentävät alijäämää, mutta näidenkin jälkeen taloussuunnitelmakaudella 2026-2028 alijäämää on kertymässä yhteensä 7,9 milj. euroa.

Sote- ja pelastustoimen kiinteistöjen yhtiöittäminen heikentää tilakeskuksen ja siten koko kaupungin toimintakatetta noin 1,9 milj. euroa, minkä lisäksi kaupungin poistot pienenevät yhtiöittämisestä johtuen noin 0,7 milj. euroa. Kaupungin poistotaso kasvaa tästä huolimatta noin 0,2 milj. euroa kokonaisuudessaan johtuen uusista kiinteistöistä ja näiden ensikertaisesta kalustamisesta.

Investoinnit ja lainakannan kehitys

Sastamalan kaupungin bruttoinvestoinnit ovat vuonna 2026 noin 7,6 milj. euroa ja koko suunnitelmakaudella noin 24,2 milj. euroa. Kaupungin lainamäärä on vuoden 2026 lopussa noin 57,9 milj. euroa ja kasvaa maltillisesti 59,5 milj. euroon vuoden 2028 loppuun mennessä. Vuoden 2028 lopussa kaupungin asukaskohtainen lainamäärä on 2 649 euroa/asukas.

Lisäksi konsernilainakanta kasvaa uima- ja liikuntahalli-investoinnin myötä, joka rakennetaan kaupungin tytäryhtiö Kiinteistö Oy Sastamalan Uima- ja Liikuntakeskuksen taseeseen. Konsernin lainamäärän ennakoidaan olevan vuoden 2027 lopussa noin 87 milj. euroa.

Kaupunginhallitukselle esitellään talousarvion valmisteluvaihe. Toimialajohtajat esittelevät kokouksessa toimialansa talousarviot (käyttötalousosat sekä toiminnalliset tavoitteet) ja niissä tapahtuvat keskeiset muutokset.

Konserniyhtiöt

Konserniyhtiöiden taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet on esitelty talousarviokirjassa kuntalain 110 §:n 2 momentin mukaisesti.

Liite

Talousarvio 2026 ja taloussuunnitelma 2026-2028 on esityslistan liitteenä.

Toimivallan peruste	Kuntalaki 110 §, hallintosääntö 70 §
Valmistelija	kaupunginjohtaja Jarkko Malmberg, talousjohtaja Markus Jaakkola
Esittelijä	Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus ottaa tiedoksi vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2026-2028 taloussuunnitelman valmistelutilanteen sekä käy keskustelua jatkovalmistelusta.

Päätös

Asian käsittelyn aluksi puheenjohtaja ehdotti, että kaupunginhallitus aloittaa talousarvioehdotuksen käsittelyn, ja jatkaa talousarvioehdotuksen käsittelyä edelleen kokouksessaan 1.12.2025. Tämän ehdotuksen kaupunginhallitus yksimielisesti hyväksyi.

Merkittiin, että kaupunginhallitus piti kokoustauon klo 16.20 - 16.50.

Lisätietoja	kaupunginjohtaja Jarkko Malmberg, puh. 040 641 6735
-------------	---

KHALL 01.12.2025 § 280

Kaupunginhallitus jatkaa talousarvioehdotuksen käsittelyä. Kaupunginhallituksen ensimmäisen talousarviokäsittelyn (17.11.2025 § 264) jälkeen talousarviokirjaan on tehty seuraavat muutokset:

- Muutettu kuntatodistusohjelman kautta otettavan lyhytaikaisen lainan enimmäismääräksi enintään 10 milj. euroa (aiemmin enintään 20 milj. euroa), s. 25
- Lisätty tekstimaininta tv-t-strategiaan liittyen (s. 49)
- Sylvään A-talon luokkatilamuutoksen investointimäärärahan korotus 1,0 milj. euroon vuodelle 2026 (kh 17.11.2025 § 262). Muutoksen vaikutus talousarviokirjan sivuihin 29-30, 61, 69-70, 72-73 ja 89.
- Lisätty maininta keskusurheilukentän peruskorjauksesta vuonna 2027 (s. 70)
- Lisätty tekstimaininta uima- ja liikuntahallin käyttöönoton vaikutuksista elämänlaadun palvelualueen vuoden 2028 lukuihin (s. 57)
- Lisätty henkilöstömuutokset -taulukot konserni- ja elinvoimapalvelujen sekä teknisen toimen toimialojen osalta (s. 90-92)

Liitteenä talousarvio vuodelle 2026 ja taloussuunnitelma vuosille 2026-2028.

Toimivallan peruste

Kuntalaki 110 §, hallintosääntö 70 §

Valmistelija

kaupunginjohtaja Jarkko Malmberg, talousjohtaja Markus Jaakkola

Esittelijä

Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että valtuusto

1. hyväksyy liitteen mukaisen vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2026-2028 taloussuunnitelman,
2. hyväksyy talousarvion kohtaan 17 sisältyvät konserniyhtiöiden taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet kuntalain 110 §:n 2 momentissa tarkoitetuiksi kaupunkikonsernin tavoitteiksi,
3. oikeuttaa talousjohtajan ottamaan lyhytaikaista lainaa enintään 10 milj. euroon saakka kaupungin maksuvalmiuden turvaamiseksi, ja
4. oikeuttaa kaupunginjohtajan ja talousjohtajan tekemään talousarviokirjaan tarvittaessa teknisluonteisia korjauksia.

Päätös

Keskustelun aluksi puheenjohtaja ehdotti, että vuoden 2026 talousarvio ja vuosien 2026-2028 taloussuunnitelma käsitellään sivu sivulta. Tämän ehdotuksen kaupunginhallitus yksimielisesti hyväksyi. Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti hyväksyä vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2026-2028 taloussuunnitelman seuraavilla muutoksilla: Talousarviokirjasta poistetaan strateginen mittaristo s. 4 – 7. Strateginen mittaristo päivitetään kaupungin strategian

yhteydessä. Konsernipalvelujen määrärahoista kohdennetaan eläkeläisjärjestöjen avustuksiin yhteensä 15 000 euroa, ja kokonaisturvallisuuden kartoituksen asiantuntijatehtäviin ½ henkilötövuoden resurssi. Kaupungin omistamat metsät, pellot ja tontit salkutetaan. Kuntayhteistyön kehittäminen kirjataan konserni- ja elinvoimapalvelujen toimialan katsaukseen. Yksityistieavustusten kokonaismäärä nostetaan 400 000 euroon, joka katetaan teknisen toimen määrärahoista. Investoinneissa otetaan käyttöön prosenttitaideperiaate, jota käytetään ja sovelletaan tapauskohtaisesti. Taiteen osuus rakennushankkeen kustannuksista on enintään 1 prosentti hankesuunnitelman yhteydessä. Keikyän leikkikentän investointi huomioidaan suunnitelmavuosilla. Puheenjohtaja totesi talousarvion 2026 ja taloussuunnitelman 2026-2028 tulleen käsitellyksi ja hyväksytyksi näillä muutoksilla. Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsen Leena Mattila ilmoitti olevansa esteellinen (yhteisöjäävi, Sastamalan Vuokratalot Oy:n hallituksen varapuheenjohtaja) Sastamalan Vuokratalot Oy:n osalta asiakohdassa: Sastamalan konserniin kuuluville yhtiöille asetettavat tavoitteet. Leena Mattila poistui kokouksesta tämän asiakohdan käsittelyn ajaksi.

Lisätietoja kaupunginjohtaja Jarkko Malmberg, puh. 040 641 6735

KVALT 15.12.2025 § 86
530/02.02.00/2025

Liitteenä oleva talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotus on tarkistettu kaupunginhallituksen päätösten mukaisesti.

Toimivallan peruste Kuntalaki 110 §, hallintosääntö 70 §

Esittelijä Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että valtuusto

1. hyväksyy liitteen mukaisen vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2026-2028 taloussuunnitelman,
2. hyväksyy talousarvion kohtaan 17 sisältyvät konserniyhtiöiden taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet kuntalain 110 §:n 2 momentissa tarkoitetuiksi kaupunkikonsernin tavoitteiksi
3. oikeuttaa talousjohtajan ottamaan lyhytaikaista lainaa enintään 10 milj. euroon saakka kaupungin maksuvalmiuden turvaamiseksi, ja
4. oikeuttaa kaupunginjohtajan ja talousjohtajan tekemään talousarviokirjaan tarvittaessa teknisluonteisia korjauksia.

Päätös

Keskustelun aluksi puheenvuoron piti kaupunginhallituksen puheenjohtaja Pertti Hakanen. Ryhmäpuheenvuorot pitivät valtuustoryhmien puolesta Leena Mattila, Arto Satonen, Kaisa Ylimäki, Timo Haapanen, Hannu Suomela, Pirjo Raunio ja Eveliina Asikainen.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi yksimielisesti kaupunginvaltuuston puheenjohtajan talousarviota koskevan käsittelyehdotuksen, jonka mukaisesti yleiskeskustelua ei käydä, vaan siirrytään suoraan talousarviokirjan käsittelyyn. Talousarvio ja taloussuunnitelma käsitellään pääkohdittain.

Pääluvut 1-6:

Puheenjohtaja totesi, että sivujen 7, 14 ja 22 valtionosuusuudistukseen liittyvät korjaukset suoritetaan teknisenä korjauksena.

Tämän jälkeen puheenjohtaja ehdotti, että talousarvio ja taloussuunnitelma käsitellään sivu sivulta. Tämän kaupunginvaltuusto yksimielisesti hyväksyi.

Asiakohta 13.4. Tekninen toimi, Yhdyskuntatekniikka, s. 58:

Valtuutettu Eveliina Asikainen ehdotti valtuutettujen Aleksi Sandroos, Jenni Jokinen ja Jarkko Mäkipää kannattamana, että toimialan alatavoitteen toteuttamisen toimenpidettä "Luonnonmukaisten alueiden säilyttäminen/lisääminen" jatketaan lauseella "ja monimuotoisuuden lisääminen rakennetuilla viheralueilla". Kun kaikki tätä asiakohtaa koskevat puheenvuorot oli käytetty, puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko valtuutettu Asikaisen ehdotus hyväksyä yksimielisesti. Tämän kaupunginvaltuusto yksimielisesti hyväksyi.

Asiakohta 14. Investoinnit, Investointikokonaisuuksien linjaukset, s. 64:

Valtuutettu Leena Mattila ehdotti valtuutettu Eveliina Asikaisen kannattamana, että lause "Investointimäärärahojen sitovuudet ja käyttösuunnitelmien käsittely määräytyvät samaan tapaan kuin vuonna 2025" poistetaan. Tämän ehdotuksen kaupunginvaltuusto yksimielisesti hyväksyi.

Asiakohta 14. Investoinnit, Elinvoimainvestoinnit ja muut isot investoinnit (500 000 €) erittely, s. 67:

Yhteisen keskustelun jälkeen puheenjohtaja totesi, että lause "Kiikan päiväkotij- ja kirjasto-, Muistolan koulu- ja lukio - investointihankkeiden mahdollinen toteuttaminen tapahtuu suunnitelmakauden ulkopuolella" poistetaan. Tämän kaupunginvaltuusto yksimielisesti hyväksyi.

Päätettyään keskustelun kaupunginvaltuuston puheenjohtaja totesi Sastamalan kaupungin talousarvion vuodelle 2026 ja taloussuunnitelman vuosille 2026-2028 tulleen täten käsitellyksi ja näillä muutoksilla hyväksytyksi.